

דיני
הדלקת נרות
שבת ק'

הדלקת נרות שבת ק'

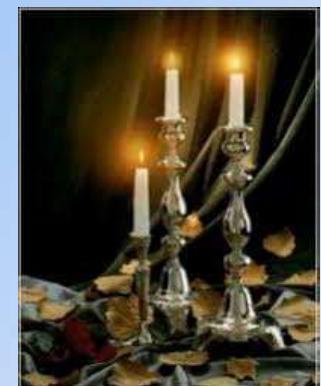
גדר מצוות נש"ק

מצוות הדלקת נש"ק הינה בעיקרה 'כדי שלא יכשל בעץ ובון'.
וכן יש בה כבוד ועונג שבת.

כמו כן יש בהם עניין של תיקון חטא עה"ד 'כפרה על שכבתה נרו של
עולם'.

[בשו"ע אדה"ז הביא שנייהם בסyi רסג ס"א בכלל ענג שבת וס"ו
שמידליקו לכבוד שבת וס"יד לכבוד השבת וסyi רעג סי"ב שהנרות
לעונג נצטו]

טעמי המצווה

הדלקת נרות שבת ק'

גדר מצוות נש"ק

תיקנו חכמים שיהיה לכל אדם נר דולק בשבת בכל חדר וחדר שהולך שם בשבת משומם שלום בית שלא יכשל בעז או באבן [رسג,א]

– יוצאים בזה יד"ח לאור החשמל הדולק.

במקומות שאוכלים, מברכים גם על תוספת אורה.

טעמי המצווה

הדלקת נרות שבת ק'

מקום הדלקה – בחדרי הבית

- א- יש להדלק בסלון, מטבח, מסדרון, בית הכסא ושאר חדרים שימושיים בהם.
- ב- נראה שיעיד"ח באור המAIR לשם ממ"א.
- ג- צריך שהאור יהיה כל הזמן שבני הבית ערים, כדי שלא יכשלו בעז ואבן.
- ד- בחדרי שינה אי"צ שיהי אור דולק באופן שמפריע לשינה.

איזה מדליקים ?

הדלקת נרות שבת ק'

מקום הדלקה – בשולחן השבת

- א- עיקר מצות הדלקת נרות הוא נר זה שאוכל אצלו, 'הנרות שעל השולחן שהן עיקר המזבח'.
- ב- בהדלקה זו שעלי מברכים מקפידים שתהיי מאור נרות.
- ג- מברכים עליהם אף כשייש גם בלעדייהם אור מהשמל משום תוספת אורה.

aicn mdlikm ?

הדלקת נרות שבת ק'

מקום הדלקה – בשולחן השבת

- א- את נרות השבת יש להדלק ע"ג השלחן אשר יאכלו בו את סעודת השבת, או עכ"פ ע"י שלחן זה, באופן שיוכלו לראות את נרות השבת מהמקום בו יאכלו ויעשו קידוש.
- ב- כשמדייקים נרות ע"ג השלחן יש להניח חלות על השלחן קודם הדלקה כדי שייהי מותר להזיז את השלחן אח"כ.
- ג- יש שכותב שעל השלחן לאו דזוקא וה"ה ע"י השלחן, שע"פ הקבלה אכן יש להדלק על שלחן אחר לא זה שאוכלים עליו

איזה מדליקים ?

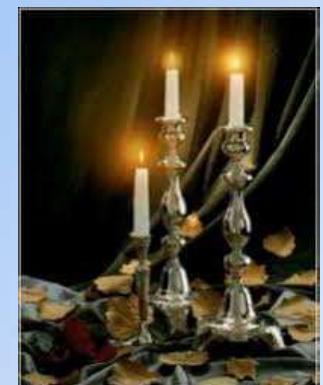
הדלקת נרות שבת ק'

מקום הדלקה – בשולחן השבת

אך למעשה הוראת הרבי איןנה כן - כמסופר בספר אס המלכות [עמ' צב] –

באחד הביקורים במכון חנה, אחרי אמרית השיחה לבנות שאל הרבי היכן הנרות והראו לו שהנדות מונחים על שולחן מצד העיר הרבי יסיר וואנדערט אז איר וויסט נישט אז שבת ווועיט דארפ"ז שטיין די ליכט אויפ"ז טיש' [=אני מתפלא על שאינכם יודעת כי בשבת ווועיט הנרות צריכה לעמוד על השולחן], מאז כמובן הקפידו הבנות להדלק את הנרות על השולחן הסעודה.

איך מಡליקים?

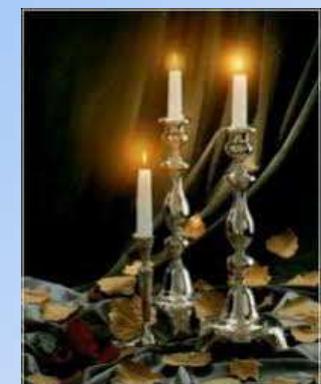
הדלקת נרות שבת ק'

שיעור הדלקה

א- הנרות צריכים לדלוק עד אחרי הסעודה, ולפחות שחלק מן הסעודה יהנה לאורם, לצורך לאכול את סעודת השבת לאור נרות השבת.

ב- **לכן כדאי שיהיה בשעת הסעודה (ולא רק בעת הקידוש)** על כל פנים נר אחד שבירכו עליו. ובפרט ביום טוב שمبرכים גם 'שהחינו' בעת הדלקת הנרות - זהה נותן הוספה בנרות, ובכל העניינים פועלות שהנרות פועלים. [לקו"ש חכ"ב עמי 283 בתרגום חופשי].

שיעור הדלקה

הדלקת נרות שבת ק'

שיעור ההדלקה

- א- אין להדלק את הנרות בברכה במקום שאין הנאה מהם, אף ששאח"כ יטلطלים למקום אחר בו נהנים מן הנר.
- ב- בחג הסוכות ישתדלו להדלק בסוכה לפחות בי' נרות שעלייהם ברכו.
- ג- מנהג בית הרוב להדלק בנרות חלב וכיו"ב, ולא בשמן זית או שאר שמנים.

שיעור ההדלקה

הדלקת נרות שבת ק'

באם איננו נמצא ב ביתו בסעודת:

- א. מעיקר הדין רשאי לברך בביתו רק באם הנרות ידלקו בלילה כשייחזור לביתו, או שננה מהם מעט משחשכה.
- ב. אך כיון שכיום אין הנה מנרות השבת כיון שיש אור החשמל, וכל הברכה היא על תוספת אורה – ואין מברכים על תוספת אורה אלא במקום סעודה, לכן באם איננווכל ע"י הנרות איננו רשאי לברך.
- ג. למעשה יכבו את אור החשמל לפני הדלקת הנרות, ידלקו את אור החשמל ומיד ידלקו נש"ק, ויכוונו בברכה גם על אור החשמל.
- ד. או שיأكلו ליד הנרות כשייחזרו.

שיעור ההדלקה

הדלקת נרות שבת ק'

מספר הנרות

- א- איש שaina נשואה תדלק רק ner אחד, איש נשואה תדלק לפחות bi נרות. [ואם הדילקה bi נרות לפני נישואין אחורי התחונה נוספת עוד bi]
- ב- יש הנוהגות להוסיף עוד נרות. מנהג בית הרבה להדלק נרות כמנין בני הבית.
- ג- גם מחוץ לבית ראוי להקפיד על המסי' שרגילים בו.
- ד- אלמן ר'יל ראוי שיקפיד להדלק כפי שאשתו הייתה מדליקה.

מספר הנרות

הדלקת נרות שבת ק'

ספר הנרות – כשבচחה להדלק

- אשה ששבচחה להדלק נרות שבת אחת, מכאן ואילך תוסיף כל שבת עוד נר.
- אך אם לא הדלקה מחייבת אונס אייננה צריכה להוסיף עוד נר.
- באם הדלקה פחות מון המניין שהיתה רגילה להדלק אך הדלקה ב נרות, נראה שאיננה חייבת להוסיף עוד נר. [ויש שכותב כי שבת אחת תוסיף].

ספר הנרות

הדלקת נרות שבת ק'

מבצע נש"ק

- א- כל אישה ובת תדלק נר שבת. הן האם והן בנותי. הבנות ידלקו לפניהם (בכדי שתוכל לסייע בידן ומטעמים נוספים).
- ב- ראוי להשפיעה בזזה על כל החוגים והעדות, ויכולות לברך ללא חשש.
- ג- ידוע הקאץ של הרבי בהענין, ובഫלאת חשיבות ההתעסקות במבצע זה.

הדלקה ע"י קטנות

הדלקת נרות שבת ק'

הגיל שמתחייב להדלקה?

- א- בלקוייש חייז כותב להתחיל מגיל חינוך. 'כאשר הבית מבחינה בחילוק שבין חדר מואר לחושך, שאו מבינה את הערך דהדלקת הנר'.
- ב- בימי א מוסיף הרבי "זעט לילדת קטנה בת שלוש שנים שנתיים וחצי שנתיים או אפילו אם היא בת שנה ו כבר מתחייב לדבר ויכולת להדלק ולברך שיש לה את הזכות והכח להאיר את החדר והבית כולם הון כשמדליקה בחדרה הפרטי והן כשמדליקה בחדר האוכל של כל המשפחה".

הדלקה ע"י קטנות

הדלקת נרות שבת ק'

שהחינו הדלקה הראשונה

א. אין מנהגנו לברך בפעם הראשונה שמקיימים מצוה כגון
כשמניחים תפילה, ולכן אין לברך שהחינו בפעם הראשונה
שמידליה.

ב. ראוי להנaging שקטנה תברך שהחינו בפעם הראשונה
שמידליה.

ג. אם אפשר זה סמוך לחג תדליק בפעם הא' ביו"ט ואז תברך
שהחינו. והמהדרות לא ימתינו ליו"ט, אלא יקנו להן שמלה
חديدة, ויברכו שהחינו.

הדלקה ע"י קטנות

הדלקת נרות שבת ק'

זמן ההדלקה

א- יש להדלק את הנרות בזמן רב לפני שקיים החמה, כדי שהי' לא תגרום הדלקה לחילול שבת. לכן יש להדלק לפחות 18 דקות קודם השקיעה והמדקדקים מדליקים לפחות 23 דקות קודם השקיעה [ראה לקו"ש חט"ז עמי' 577, ולקט דין' (גרינגלס)].

ב- י"א שכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א אמר שבליובאוויטש המנהג הוא להדלק 25 דקות קודם השקיעה [ב"מ גליון 216 עמי' 31].

זמן ההדלקה

הדלקת נרות שבת ק'

זמן הדלקה

- א- כל זה במקום שאין מנהג אחר אך ברוב ערי א"י המנהג הוא להדלק 30 דקות קודם השകיעה, ובירושלים המנהג להדלק 40 דקות קודם השקיעת המשיח.
- ב- יש לדעת כי הקדמת הדלקת הנרות לפני השקיעת מזרזת את בית המשיח, כיוון שע"פ ספרי קבלה הזמן שמהדלקת נרות עד השקיעת המשיח הוא כנגד ימות המשיח, ומהשקיעה ואילך הוא כנגד אלף השבעי [דברי הארץ"ל בסוף ספר עמק המלך בנדמ"ח עמוד 1069].
- ג- מטעם זה זמן הדלקת הנרות הוא ג"כ עת רצון לבקשת הגאותה.

זמן הדלקה

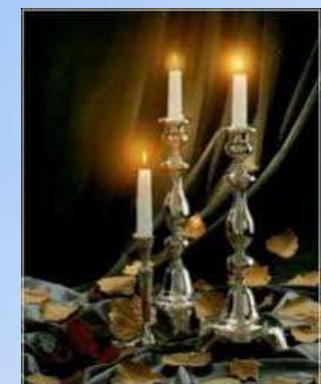
הדלקת נרות שבת ק'

זמן ההדלקה

א- אף שיש להדלק נרות קודם השקיעה, אין להדלק נרות לפני פלג המנחה, היינו שעה ורבע זמניות קודם השקיעה. כמו כן אין להדלק נרותআ"כ אחד מבני הבית קיבל עליו שבת בסמיכות לזמן ההדלקה, היינו תוך פחות מ-10 דקות משעת ההדלקה [קצתה"ש ס"י עד בדחה"ש ס"יק יז].

באם הדליקו קודם פלג המנחה או שלא קיבלו שבת בסמיכות בזמן ההדלקה, יכבו את כל הנרות בלבד מנור אחד [קייזר דיני נש"ק פ"ד העלה 27 וש"נ], וידלקו נרות שוב בזמן הנכוון ע"פ הדין, אך לאibrךשוב [בדחה"ש שם ס"יק כח].

זמן ההדלקה

הדלקת נרות שבת ק'

מנחה

- א- נהגו הנשים לרחוץ וללבוש בגדי שבת קודם הדלקת הנרות, ו אף גבר שמדליק ראוי שייהי כבר בלבושי שבת.
- ב- האשה צריכה להתפלל תפילה מנחה לפני שמדליקת נש"ק.
- ג- אף גבר שמדליק ראוי יתפלל קודם מנחה וכך נהוג בד"כ הרביה.
- ד- אחר הדלקה לא תתפלל מנחה, ולכן אם רואה שאינה מספיקה להתפלל בזמן תעשה תנאי לפני הדלקה שאינה מקבלת שבת. ואם לא התנזה יש מקלין אך לא נראה כן.

סדר הדלקה

הדלקת נרות שבת ק'

צדקה:

- א- מנהג ישראל לחת צדקה קודם הדלקת הנרות, ויתנו מטבע אחד או כמה מטבעות, ויש שכותב כי יש ליתן ג' מטבעות.
- ב- ביקצות השלחן "כבר נתפשט המנהג בכל תפוצות ישראל שבגולה ע"פ תקנות הגאוןים וצדיקים ז"ל שקדם הדלקת הנרות תנתן הצדקה לקופת רבי מאיר בעל הנס להחזקת היישוב באה"ק ת"ו ואין לשנות וגם הרב שלמה אלקבץ ז"ל מחבר פזמון לכח דודי תיקון חرزים מיוחדים לבניין ציון וירושלים בפיו הנייל נראה שיש עניין לזכור את ירושלים קודם קבלת את השבת".

סדר הדלקה

הדלקת נרות שבת ק'

צדקה:

א- ומקור הדברים במכתבו של אדמו"ר האמצעי זל"יק "מה מאד רצוני וחפצי לחזק צדקה אריה"ק רבינו מאיר בעל הנס, ושם למאור, שקדום הדלקת נר שבת והפרשת .. ושם למאור שעלה בית מנוחת כאומו"ר נ"ע זי"ע .. בלבד מעות רםבעה"נ שקדום הדלקת נר שבת והפרשת חלה לא יחש במעות נתינה".

ב- אף כי אד"ש הזכיר מנהג זה להפריש לצדקה רםבעה"נ בכו"כ מכתבים, אך בכו"כ מכתבים לא הזכיר שיש לתת דוקא לצדקה רםבעה"נ.

סדר הדלקה

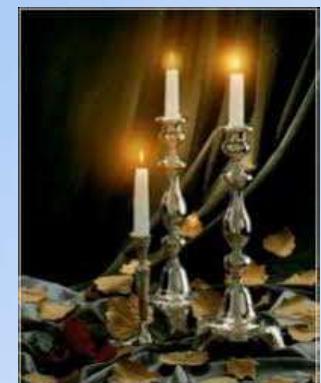

הדלקת נרות שבת ק'

צדקה:

- א- ולמי שהיה זוקק לzechut ק' כתוב כי'ק אד"ש " ובמה שכותב אודות עניינו הפרטី צריך הי' לבדוק את התפילים שלו, ואשר זוגתו תחיה תפריש הצדקה בכל יום חול של שני וחמשי בברך Aiיזה פרוטות הצדקה, קודם הדלקת הנרות בכל ערב שבת ועיו"ט הצדקה הקשורה במוסד חינוך בניי על טהרת הק' דוקא וע"י חיזוק הבטחון בבורא עולם ימלאו מshallות לבבם לטובה בזוח"ק".
- ב- לאחר הדלקה אסור להזיז את הקופה, ולכן הקופה צריכה להיות לכתילה במקום שתשאר שם עד לאחרי הבדלה.

סדר הדלקה

הדלקת נרות שבת ק'

הדלקה

- א- הדלקה צריכה להיות באופן שיchio האור ברובו.
- ב- אחרי הדלקה אין לכבות את הגפרור אלא שומטת אותו ונכבה מאליו.
- ג- יהיה צריך להדלק עם נר מכובד, ויש שכותב כי גפרורים שלנו הינם מכובדים, נראה שיש היתר להדלק במצית.

סדר הדלקה

הדלקת נרות שבת ק'

הברכה

א- מנהג נשות ישראל, שאינן מברכות קודם הדלקה, מפני שסבירות שבעת הברכה מקבלות את השבת.

ב- לאחר הדלקה לפני הברכה מכוסות הנשים את עיניהם בכפות ידיהם וمبرכות ולאחר הברכה 'כדי שתהא הברכה עובר לעשייה אינה נהנית מן האור עד אחר הברכה דהיינו שימושה ידה לפני חנוך מיד אחר הדלקה עד לאחר גמר הברכה ואז מסירה ידה וננהנית מן האור וזה נקרא עובר לעשייה'.

סדר הדלקה

הדלקת נרות שבת ק'

הברכה

- א- קודם שמכסות את עיניהם נהגו להניף את הידיים ג"פ מסביב לנרות [וتعשה זאת בעינים סגורות]. ככל סדר זה נהגים אף בהדלקת נרות יו"ט.
- ב- גם איש המדלק יברך רק לאחר הדלקה.
- ג- ולכתחילה מן הרואוי שמיד לאחר הברכה תסתכל על הנרות מעט התפלות והבקשות כדרךה. אך מי שאינה חוששת לזה יש לה על מה לסמוך.

סדר הדלקה

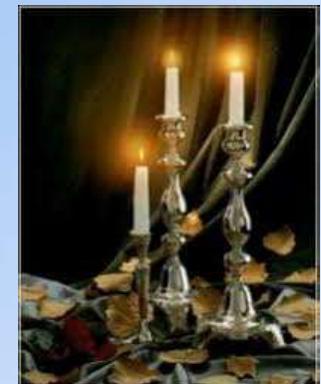

הדלקת נרות שבת ק'

הברכה

- א- אם שכחה לברך אחר הדלקה יכולה לברך גם אח"כ, כי עיקר המצווה אינה הדלקה אלא ההנאה מאור הנרות.
- ב- נוסח הברכה למנהגנו הוא להדליק נר של שבת קודש.
- ג- ויש שבייר שבסносח זה ישנה עלה דהוי גם כיקידוש'.

סדר הדלקה

הדלקת נרות שבת ק'

תחינות

- א- כתוב המ"א "ראוי שתתפלל האשה בשעת הדלקה שיתן לה הקדוש ברוך הוא בנימ זכרים מאיריים בתורה (מט"מ בשם חי פ' יתרו)".
- ב- אך אדה"ז שמייטו.
- ג- וכותב הרבי יולא ראייתי בבית הרב תפלה בקשה להדלקת הנרות.
- ד- ולאידך כתוב לא למנוע מן האומרים את הנוסחאות להמשיך במנהgan.

סדר הדלקה

הדלקת נרות שבת ק'

תחינות

- א- אמנס הרבי הראי"ץ כותב 'התנהגות האדם בכל חיי העולם שלו על כל המנהגים השונים, כמו למשל התcheinות שנשי ישראל אומרות לפני ואחרי הדלקת נרות שבת, שהשכינה יאיר את ביתן בשלום הבית הנכוון ביותר ובנחת מילדיהן... כל המנהגים הללו הם תורה'.
- ב- ולכן נראה שהמניעה הינה מנוסח קבוע.
- ג- ראוי לבקש אז על הגאולה ולאר 'יה'יר .. שיבנה בית המקדש ...' ו'יחי .. המשיח לעולם ועד'.

סדר הדלקה

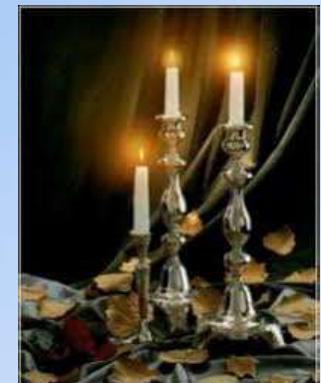

הדלקת נרות שבת ק'

כבוד הנרות

- א- אין להדלק נר של חול (או סיגריה וכיוצא בהז) מנרות של שבת משום ביזוי מצווה.
- ב- יש שנחגו להחמיר גם בנרות מצוה שלא להדלקם מנר של שבת, חן נר מנר זה על ידי דבר אחר (גפרור, קיסם וכו').
- ג- נהגים שהתינוקות לא יעמדו ערום לפני נרות שבת משום ביזוי המצווה. וגם ביוםות החול יש לנחות כן כי יש סכנה בדבר.

כבוד הנרות

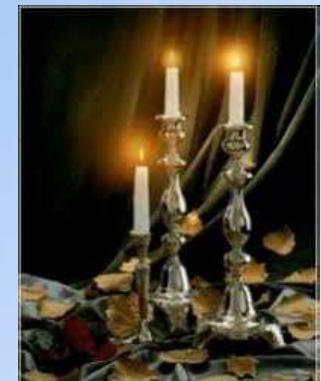

הדלקת נרות שבת ק'

כבוד הנרות

- א- מותר לתת מים בכוסיות של שמן בצדיה להגביה את השמן אבל באם מדליק בנר שעווה וכיו"ב אסור לתת מים בכלי שמניח בו את הנר, אבל מותר להניח את הנר בתוך חול וכוי.
- ב- מותר לשים כלי (מגש וכוי) תחת הנרות כדי לקבלם במקרה שייפולו, וכן כדי לקבל ניצוצות של שמן.
- ג- אך אסור לשים בשבת כלי תחת פמות שמן כדי לקבל את השמן הנוטף, מפני שהוא מבטל כלי מהיכנוఆ"יכ מונח בכלי חוץ המותר בטלטול. אך יכול ליתנו שם מבعد יום.

כבוד הנרות

הדלקת נרות שבת ק'

קבלת שבת בהדלקה

- א- בעת הדלקה האשה מקבלת עליי את קדושת השבת, אך קבלת השבת היא רק אחר שסיימה להדלק את כל הנרות שחפצה בהם.
- ב- באם הדליק הנר ולא נאחז בו האש כבדעי וכבה רשאית להדלקו.
- ג- קבלת השבת אם לאחר סיום הדלקת כל הנרות ולא אחר הברכה, ולכון באם הדלקה את הנרות ואז נכבו ע"י הרוח וצדו – לא תדלקם.

קבלת שבת בהדלקה

הדלקת נרות שבת ק'

קבלת שבת בהדלקה

- א- אחר הדלקה אסור לה לכבות את הגפרור, וכן כל שאר מלאכות, אך יכולה לבקש ממי שלא קיבל שבת שיעשה עבורה מלאכה.
- ב- כמו כן אחר הדלקה אסור לה כבר לאכול ולשתות. ויש מקליין ובעת הצורך תעשה תנאי.
- ג- דין זה אמר רק באשה המדליקה ולא באיש המדליק, אך נכון שיעשה תנאי. וכן שיקבל שבת שתו 10 דקות.

קבלת שבת בהדלקה

הדלקת נרות שבת ק'

קבלת שבת בהדלקה

- א- קבלת שבת בטעות לא הוויי קבלת שבת.
- ב- אשה שנגאה לברך אחר ההדלקה ושבחה וברכה קודם שהדלקה מותר לה להמשיך ולהדלקיק,
- ג- וכן אם ברכה ואחר כך ראתה שלא הדלקה את כל הנרות מותר לה הדליק את שאר הנרות, ויש חולקים.

קבלת שבת בהדלקה

הדלקת נרות שבת ק'

תנאי

- א- במקומות הצורץ גדול יכולה האשה לעשות תנאי שאיןנה מקבלת עליי את השבת בעת ההדלקה.
- ב- אך יכולה לעשות זאת רק בתנאי שהוא או בעלו יקבלו עליהם את השבת בתוך 10 דקות להדלקה.
- ג- ונראה שאף הם אינם ליד הנרות מהני וצ"ע.
- ד- [דנו האחרונים האם גם אחרים מבני הבית יכולים לקבל].

קבלת שבת בהדלקה

הדלקת נרות שבת ק'

תנאי

- א- לאיזה עניין התירו לעשות תנאי : 1. לצורך טבילה 2. לעשיית הפס"ט, 3. נשיאה לכוטל נח' הפוסקים, 4. כדי שתוכל להשתתף בערבית של יה"כ. ויש בזה דעתות שונות בגבולות היתר זה ב- אם לא קיבלה עליה את השבת אחורי ההדלקה או שהדלקה קודם פلغ המנחה, צריכה לכבות את הנר ולהדלקו שוב ללא ברכה.

קבלת שבת בהדלקה

